

Samen zicht op afval

Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
Jaarverslag 2015

Gezond, veilig en eerlijk

Inzicht in de manier waarop bedrijven omgaan met afval is waardevol. Afval kan een belangrijke bouwsteen zijn van effectieve en kostenbesparende handhaving. Dat is de weg die het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA) in 2015 is ingeslagen.

Het LMA werkt vanuit een heldere missie: de samenleving gezonder, veiliger en eerlijker maken. Wij verzamelen en distribueren informatie over de omgang van bedrijven met afval, zodat de partijen voor toezicht en handhaving planmatig en risicogericht kunnen werken. De omgevingsdiensten zijn daarbij onze belangrijkste doelgroep. Vernieuwing van de samenwerking met de omgevingsdiensten was ons speerpunt in 2015. Vanuit dialoog en interactie hebben we vastgesteld wat ons sterk maakt – wat omgevingsdiensten en LMA samen waardevol maakt voor de samenleving. Dit leidde tot veel enthousiasme aan beide zijden. En vooral ook tot mooie resultaten.

Zo versterkt het LMA de omgevingsdiensten:

Specialistische analyses van afvalbewegingen

Uniek zicht op branches, ketens, regio's én bedrijven

Aanjager van informatie-gestuurd handhaven

Landelijk meld- en servicepunt

Opleider en coach van professionals

Vraagbaak voor de praktijk

Expertise in wet- en regelgeving

Toegevoegde
waarde
blootleggen

In beweging voor een krachtig profiel

Het LMA heeft zich in 2015 nader georiënteerd op haar rol in de samenleving. Op haar relevantie en waarde voor de omgevingsdiensten. Dit heeft geleid tot een krachtige en verbindende positionering, waarmee het LMA nog jaren vooruit kan.

Nauw samenwerken met de omgevingsdiensten. Dat is wat nodig is om als LMA een verschil te kunnen maken. Een helder profiel is hiervoor onmisbaar – willen de omgevingsdiensten een beroep op ons doen, dan moet de meerwaarde van het LMA glashelder zijn. Dit vergde meer grip op onze eigen daden, en meer herkenbaarheid van die daden voor de omgevingsdiensten. Alle reden om in beweging te komen: in het voorjaar van 2015 is het LMA Transitieteam ingesteld. Hierin hebben vertegenwoordigers van omgevingsdiensten (Groningen, Arnhem en DCMR) en het LMA een gedragen LMA-koers voor de komende jaren ontwikkeld. Dit leidde onder meer tot een krachtig verhaal dat laat zien hoe het LMA planmatige en risicogerichte handhaving mogelijk maakt. Een verhaal waarmee het LMA al haar stakeholders verbindt aan haar missie: een gezonde, veilige en eerlijke samenleving. Uit dit proces kwam bovendien onze nieuwe slogan, ‘LMA, bron van inzicht.’

Summer Sessions maken potentie LMA tastbaar

Wie stil blijft zitten, komt niet vooruit. Om de ambities te onderstrepen, heeft het LMA in de zomer de belangrijkste doelgroep opgezocht. De LMA Summer Sessions bleken een uitstekend middel om omgevingsdiensten te bereiken.

De keuze om in de zomer het gesprek met onze achterban aan te gaan was geen toevallige. De luwte van de zomer bood ruimte in hoofd en agenda om met vakgenoten stil te staan bij het werk. De timing bleek een goede keuze. Tijdens de drie bijeenkomsten zijn interessante ideeën uitgewisseld, boeiende discussies gevoerd en waardevolle inzichten opgedaan. Belangrijk thema was de 'squeeze' waarin omgevingsdiensten zich bevinden: de spanning tussen de ambitie om informatiegestuurd te werken en de verplichting om binnen de strikte budgetten van opdrachtgevers te blijven. Door deze 'squeeze' te verbinden aan de (toekomstige) activiteiten van het LMA, kon de potentie van het LMA voor omgevingsdiensten zeer tastbaar worden gemaakt. Resultaat was dat de LMA Summer Sessions een zeer concrete actielijst voor het LMA opleverden. Deze acties kregen vervolgens vorm in zogeheten expedities. Meer hierover op pagina 8 en 9.

Zomerse ontmoetingen

Routekaart wijst de weg naar resultaat

In het voorjaar gaf de positionering houvast in het binden van professionals aan het LMA. In de zomer gaven de Summer Sessions inzicht in de behoeften van omgevingsdiensten. In het najaar volgde de routekaart. Voor omgevingsdiensten een uitgelezen kans om de potentie van het LMA te ontdekken.

De routekaart toonde ons aanbod voor omgevingsdiensten. Dit betrof de diensten waarmee het LMA de omgevingsdiensten ondersteunt en vooral: de vijf expedities die het LMA met de omgevingsdiensten in 2016 wil ondernemen. Alle omgevingsdiensten werden van harte uitgenodigd om aan te sluiten bij een of meerdere expedities, en zo hun eigen professionaliteit én die van het LMA verder te ontwikkelen. Elke expeditie leidt tot een nieuwe LMA-dienst, zodat we vanuit draagvlak ons portfolio steeds meer verrijken.

8

Samen op expeditie

Dit zijn de vijf LMA-expedities voor omgevingsdiensten. Zie LMA.nl/expedities voor een uitgebreide toelichting per expeditie.

Meldingsplichtige bedrijven in beeld

Risicogericht handhaven begint met een goed zicht op het volledige speelveld.

Strategische quikscan

Risicovolle branches en afvalstromen snel in kaart brengen.

Risicoprofiel afvalproducent

Een operationele scan, voor grip op het risicoprofiel van individuele afvalproducenten.

Brancheprofiel

Beter prioriteiten bepalen dankzij een overzicht van risicovolle handelingen per branche.

Tactische quikscan

Zicht op de bedrijven die binnen een regio of branche het grootste risico met zich meebrengen.

9

Een goed gesprek

Ontdekken wat het LMA zo waardevol mogelijk maakt voor omgevingsdiensten. Dat was een van de voornaamste uitdagingen in 2015. Als onderdeel hiervan hebben we waardevolle gesprekken gevoerd met leidinggevenden bij omgevingsdiensten.

Het betrof hier geen gezamenlijke sessies, maar persoonlijke gesprekken, steeds op locatie bij de omgevingsdienst. De gesprekken gingen over ambities, knelpunten en uitdagingen. Over ervaringen, wensen en verplichtingen. En natuurlijk over de ondersteuning die het LMA kan bieden. We bezochten onder meer RUD Zeeland, FUMO, RUD Zuid-Limburg, OZHZ en RUD Drenthe. De gesprekken verliepen stuk voor stuk in goede sfeer. Elk gesprek leidde tot concrete afspraken voor het vervolg.

‘Het LMA vult onze organisatie aan’

“Wij werken uitstekend samen met het LMA. Het LMA vult onze organisatie aan en we vinden elkaar in ons streven naar een veiliger, gezonder en eerlijker Nederland.”

Jon Pronk, teammanager bij omgevingsdienst Regio Utrecht

Een bloemlezing van de opbrengst uit de gesprekken tussen LMA en omgevingsdiensten.

Alle omgevingsdiensten kampen met ‘de squeeze’: ze zoeken continu naar evenwicht tussen gestructureerd en informatiegestuurd werken en werken conform de strikte budgetten en wensen van opdrachtgevers.

Elke omgevingsdienst kent op het vlak van toezicht en handhaving ook haar eigen problematiek.

De omgevingsdiensten hebben onvoldoende zicht op de meerwaarde van de meldgegevens in AMICE. Dit komt vooral door gebrek aan ervaring met het gebruik van AMICE.

De LMA-taken richten zich vooral op het meldgedrag van meldingsplichtige bedrijven.

Veel bedrijven, voornamelijk van oudsher gemeentelijke bedrijven, melden niet in AMICE terwijl ze wel meldingsplichtig zijn.

Het management van omgevingsdiensten is vaak niet bekend met de mogelijkheden die het LMA biedt om meer risicogericht en effectief te gaan handhaven.

Drukbezochte LMA Contactdag

Op 9 december 2015 was in Utrecht de tweede landelijke LMA-contactdag. De opkomst van omgevingsdiensten was uitstekend: verreweg de meeste waren vertegenwoordigd.

De dag kende een inspirerend karakter, mede doordat het team de routekaart voor 2016 presenteerde. Met de omgevingsdiensten is onder meer gesproken over de inhoud van de expedities. Meerdere omgevingsdiensten meldden zich meteen aan voor een of meerdere expedities. Zo werd de LMA Contactdag een mooi ijkpunt voor gedeelde ambities: samen werken aan een veiliger, schoner en eerlijker Nederland.

‘Niet meer gebonden aan één enkele PC’

“De verbeterde beschikbaarheid van AMICE is een enorm winstpunt. Ik kan de meldgegevens nu op alle plaatsen en tijdstippen raadplegen en ben niet meer gebonden aan één enkele PC. Dat is erg handig. Zeker als je op locatie meteen iets wilt nazoeken, bijvoorbeeld tijdens een controlebezoek bij een bedrijf.”

Jan Urbaan, handhaver bij omgevingsdienst Regio Arnhem

Toegang tot AMICE sterk verbeterd

Een belangrijke mijlpaal in 2015 was de sterk verbeterde toegang tot AMICE. Dit werd mogelijk doordat AMICE per 1 september 2015 gebruikmaakt van eHerkenning. Voornaamste ergernissen, over de moeizame installatie of de beperkte duur van certificaten, werden hiermee verleden tijd.

eHerkenning is een gestandaardiseerd inlogsysteem, dat de meldgegevens in AMICE veilig online toegankelijk maakt voor onder meer handhavers bij omgevingsdiensten. Doordat zij inloggen met eHerkenning, kunnen hun identiteit en autorisatie efficiënt worden gecontroleerd. Het LMA weet daardoor altijd wie er met AMICE werkt en of diegene bevoegd is om de meldgegevens in te zien. Aanbieders van eHerkenning hanteren verschillende betrouwbaarheidsniveaus. Voor AMICE is een niveau 2+ of hoger nodig. Hierdoor is elk account onbeperkt geldig, en is het niet langer nodig de toegang tot AMICE periodiek te verlengen. Zo-doende heeft de introductie van eHerkenning AMICE stukken vriendelijker in gebruik gemaakt. Van handhavers ontving het LMA lovende reacties.

Functie LMA verhuist naar ministerie

Met ingang van 2017 wordt de Stichting LMA opgeheven. De LMA-functie verhuist dan naar het ministerie van Infrastructuur & Milieu, en wordt ondergebracht bij het onderdeel Water, Verkeer en Leefomgeving van Rijkswaterstaat. De voorbereidingen op deze transitie zijn in 2015 opgestart.

Na de overgang naar het ministerie wordt de dienst Leefomgeving van Rijkswaterstaat aangewezen als meldinstantie. Dit betekent dat de opheffing van de Stichting LMA vooralsnog geen gevolgen heeft voor de inhoud van de LMA-functie of de dienstverlening aan omgevingsdiensten. Om de overgang soepel te laten verlopen, is gedurende 2015 constructief overleg gevoerd tussen het LMA, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het ministerie van IenM. Resultaat hiervan is een convenant waarin de LMA-functie opnieuw gestalte krijgt.

Nieuwe directeur Stichting LMA

Het bestuur van de Stichting LMA heeft in 2015 een nieuwe directeur aangesteld. Fred Doeleman ging op 1 maart aan de slag.

Fred Doeleman kreeg van het bestuur enkele duidelijke opdrachten mee: vernieuw en verbind, richt de blik meer naar buiten, creëer een scherper profiel als dienstverlener en kenniscentrum, en bereid het LMA voor op de overgang naar het ministerie per 2017. Bestuurslid Hendrik Noppen is eind 2015 afgezwaaid. Zijn vertrek viel samen met zijn afscheid als algemeen directeur van omgevingsdienst Zuid-oost-Brabant. Het LMA dankt Hendrik Noppen hartelijk voor zijn inspanningen.

‘Strategische en tactische keuzes’

“Onze organisatie kan de informatie van het LMA goed gebruiken voor strategische en tactische keuzes.”

Johan Vogelaar, directeur RUD Drenthe

Bron van inzicht

**Landelijk
Meldpunt
Afvalstoffen**

Lange Kleiweg 34
2288 GK Rijswijk

Postbus 2232, 3500 GE Utrecht

Secretariaat: (088) 797 07 02
Helpdesk: (088) 797 71 02
helpdesk@lma.nl

www.lma.nl